



REJTETT
KINCSEK
DOWN
EGYESÜLET

projekt Erasmus+
2018-1-HU01-KA201-047777

EDUMODUL-

Rozvoj detí so špeciálnymi
potrebami s online podporou

PROTOKOL,

alebo príručka pre odborníkov
pracujúcich s deťmi so špeciálnymi potrebami



Projekt bol podporovaný Európskou komisiou.
Obsah publikácie neodráža nutne názory Európskej komisie.

Spracoval: Rejtett Kincsek Down Egyesület 2020.

www.edumodul.hu
www.edumodul.com
www.edumodul.sk
www.edumodul.ro

Obsah

Predslov	2
Pojmy	3
Čo je cieľom protokolu?	4
Komu sa odporúča?	4
Čo je online vzdelávacia platforma?	5
Prečo je potrebná online vzdelávacia a rozvojová platforma?	6
Kvalitatívne prvky systému online podpory	9
Jednotlivé kroky pri vypracovaní online platformy (modulu) v Edumodule	10
Proces.....	10
Definícia cieľovej skupiny a učebných cieľov.....	12
Analýza	13
Návrh štruktúry obsahov	17
Vypracovanie obsahov	20
Použitie hotových prototypov	22
Vyhodnotenie	23
Príloha č.1 - Rámcový model (Na čo sa má sústrediť odborník, ktorý nahráva výukový materiál na Edumodul?)	28
Všeobecné hľadiská	28
Modul a lekcia, štruktúra výukovej jednotky	29
Príloha č.2: Metodika ohniskových skupín	31
Čo je naším cieľom s ohniskovými skupinami?	31
Ako zostaviť skupiny?	31
Podmienky prostredia.....	31
Moderátor alebo vedúci ohniskových skupín	32
Schéma rozhovoru	32
Otázky	33
Vedenie rozhovoru	33
Analýza a výklad údajov	34
Vypracovanie správy	34
Online dotazník k vyhodnoteniu testovacieho modulu.....	34
Použitá literatúra	36



Predslov

Hlavným profilom inštitúcií, ktoré vypracovali tento protokol, je rozvoj detí so zdravotným postihnutím. Z ich predchádzajúcej spolupráce vzišiel jednotný protokol, ktorý definuje včasnú intervenciu a poskytuje podporu pre praktické šírenie inkluzívnej výchovy.

Skúsenosti na medzinárodnej úrovni poukazujú na nedostatok kapacít v oblasti vzdelávania a zdravotnej starostlivosti, takže je zjavná potreba takých technických riešení, ktoré by podporovali prácu odborníkov, ktorí sú dostupní v obmedzenom počte. Už dlhšiu dobu je v oblasti rozvoja detí prítomný holistický prístup, v ktorom hrá veľmi dôležitú úlohu rodina. Ide o špecifickú oblasť, ktorá môže mať významný vplyv na vývoj detí. Po spoznaní diagnózy svojho dieťaťa rodičia prechádzajú procesom zmien, v ktorom sa v tom lepšom prípade môžu stať aktívnymi podporovateľmi.

Radi by sme dali do rúk odborníkov nástroj, ktorý im pomôže zefektívniť svoju prácu, ako aj prácu svojich kolegov. Touto cestou predkladáme takú platformu na zdieľanie vedomostí a jej metodiku, ktorá v tomto smere môže poskytnúť značnú podporu.

Károly Kisari
predseda
Rejtett Kincsek Down Egyesület



Pojmy

Cielová skupina – skupina tých potenciálnych užívateľov, ktorým sú určené lekcie a moduly.

Vzdelávacie požiadavky, potreby – požiadavky vznikajúce na základe rozdielu medzi súčasnou úrovňou rozvoja a úrovňou ktorá je plánovaná.

Rámcová štruktúra – vopred určená štruktúra, ktorej úlohou je zabezpečiť homogenitu modulov a lekcí, ktorá sa zároveň vzťahuje na štruktúru lekcí a modulov, ako aj na základné zásady ich vypracovania.

Kombinované učenie – prístup integrovaného učenia, ktorý spája tradičné vyučovanie s online vyučovaním. V tomto prípade tradičný prezenčný spôsob terapie s online podporou, za účelom zefektívnenia terapie.

Lekcia – taká pedagogická štruktúra, ktorá obsahuje viacero rozvojových prvkov, ktoré užívateľa dovedú k dosiahnutiu vopred stanoveného rozvojového cieľa.

Modul – štrukturovaná sústava lekcí, ktorá je zorganizovaná okolo určitej témy, s takým obsahom, ktorý sleduje vopred stanovený rozvojový cieľ. Jednotlivé lekcie modulu sú zostavené tak, aby užívateľovi umožnili ich vykonanie krok po kroku, za účelom osvojenia si ich obsahu.

Ohniskové skupiny - sú jednou z metód získavania údajov, najmä v kvalitatívnom výskume. Spočívajú v moderovanej diskusii, ktorá má za cieľ preskúmať postoje, názory a mienku členov ohniskovej skupiny.

Rozvoj (alebo aj včasná intervencia) - cieľavedomá a plánovitá činnosť odborníkov, vykonávaná prevažne do predškolského veku dieťaťa, zameraná na čo najlepšie rozvinutie schopností dieťaťa v záujme jeho harmonického vývoja a života v dospelosti.

Sústava modulov – súhrn niekoľkých navzájom súvisiacich modulov, ktoré sú spojené do súvislého celku okolo cieľa a/alebo terapeutického cieľa a/alebo cieľovej oblasti terapie.

Model plánovania výuky (Instructional Design Model) – proces plánovania výukových činností a k nim potrebných materiálov, s ohľadom na výukové teórie a modely.

Online výuková platforma – akékoľvek internetové prostredie, ktoré poskytuje podmienky a zdroje na online výuku.

Online výuka – taká forma učenia, pri ktorej sa obsah výuky dostáva k užívateľovi prostredníctvom internetovej platformy.

Prezenčné vzdelávanie/rozvoj - tradičná forma učenia, pri ktorej sa učiteľ a žiak stretávajú osobne "tvárou v tvár" v jednom priestore.

Prototyp (testovací modul) – skúšobný výukový prvok alebo modul, ktorý slúži ako základ na vypracovanie ostatných modulov.

IT podmienky – suma tých prostriedkov IT (hardware a software), ako aj IT zručností, ktoré umožňujú účinné používanie online platformy užívateľom a osobami nahrávajúcimi výukové materiály.



Výukový prvok – presne vymedzená časť, ktorá má jeden alebo viac cieľov, k nej priradené materiály a metóda, ktoré podporujú proces učenia.

Čo je cieľom protokolu?

Tento protokol je príručkou pre odborníkov, ktorí chcú vytvoriť výukové materiály na online platforme pre deti so špeciálnymi vzdelávacími potrebami, podporujúce rozvoj tejto skupiny detí a poskytujú praktickú podporu rodičom, aby sa cvikmi vykonateľnými v domácom prostredí a prostriedkami, ktoré sú dostupné v domácnosti alebo sa dajú jednoducho vyrobiť, hravou formou pričínili o rozvoj svojich detí. Manuál je detailným sprievodcom pre špeciálnych pedagógov a iných odborníkov k tomu, ako naplánovať, vybudovať a vypracovať fungujúci, ľahko použiteľný "rozvojový nástroj" pre deti s odlišným vývojom, dostupný online. Protokol je užitočným sprievodcom k tomu, aké odborné hľadiská je potrebné sledovať pri vypracovaní jednotlivých modulov, čo treba mať na zreteli z charakteristík cieľových skupín a v neposlednom rade pojednáva aj o potrebných zdrojoch a informačno-technických podmienkach. Ukazuje jednotlivé kroky, ktorých vykonanie je potrebné pre vypracovanie jednotlivých modulov na platforme Edumodul.

Témy preberané v jednotlivých kapitolách ponúkajú praktické riešenie tých problémov, ktoré sa môžu vynoriť v procese vypracovania online platformy (modulu) na Edumodule. Odborníci nie sú pripravení na zvládanie situácií vyplývajúcich zo sprostredkovaného vzdelávacieho procesu prostredníctvom online platformy.

Predstavovaný odborný protokol je výsledkom zložitého individuálneho a skupinového učebného procesu. V rámci verejnovzdelávacieho projektu Erasmus+ s názvom "Rozvoj detí so špeciálnymi potrebami s online podporou" realizovaného v období medzi novembrom 2018 a októbrom 2020 sa Združenie Down Rejtett Kincsek z Nyíregyházy, Organizácia Arcidiecézna Caritas zo Szatmárnémeti a Centrum Liberta z Košíc podujali na vytvorenie systému e-learning Edumodul. Naskytna sa príležitosť, aby sme, zdieľajúc naše skúsenosti, uľahčili pozíciu tých odborníkov a pedagógov, ktorí sa podujali na vypracovanie výukovej platformy v rámci systému Edumodul.

Komu sa odporúča?

Príručku odporúčame do pozornosti všetkých kolegov, ktorí pracujú v oblasti včasnej intervencie a majú za úlohu vypracovať praktické pomocné materiály pre rozvoj detí so špeciálnymi vzdelávacími potrebami alebo s odlišným vývojom, prostredníctvom ktorých sa podporí domáce vzdelávanie detí za účasti rodičov.

Podpora vzdelávania prostredníctvom online platformy oslovuje zároveň deti, rodičov a odborníkov ktorí vzdelávajú tieto deti. Rodič vychovávajúci dieťa so špeciálnymi



vzdelávacími alebo výchovnými potrebami dostane návod ako sa učiť, ako sa hrať s dieťaťom a ako to zahrnúť do každodennej činnosti, hrou a zároveň progresívnou formou s využitím takých prostriedkov, ktoré nájde doma alebo si ich vie ľahko vyrobiť.

Online výuková platforma je pre odborníkov takým "súborom rozvojových nástrojov", ktorý môže s kľudným svedomím odporúčať rodičom, aby ho v domácom prostredí, ktoré je pre dieťa prirodzené, mohli používať za účelom vytvorenia alebo zdokonalenia nových zručností, na osvojenie si nových poznatkov, alebo na ich opakovanie a precvičovanie.

Čo je online vzdelávacia platforma?

E-learning je v zásade webová štruktúra, ktorá sprostredkuje informácie alebo vedomosti pre užívateľov alebo študentov, s opomenutím časových obmedzení alebo geografickej blízkosti, hoci online vzdelávanie má prednosti oproti tradičnému prezenčnému vzdelávaniu.¹

Pojem online vzdelávacej platformy bol už definovaný viacerými spôsobmi, ale čo je spoločné pre rozličné definície, že za využitia technických možností internetu a počítačov, zabezpečuje také rozsiahle riešenia, ktoré umožňujú dištančné vzdelávanie a tým aj rozvoj individuálnych schopností. V kontexte detí s odlišným vývojom a ich rodičov, znamená online vzdelávacia platforma to, že za pomoci internetu a počítača ukážeme rodičovi, aké sú skutočné domáce možnosti účinnej podpory rozvoja a vzdelávania ich detí.

Uvedený prístup k online vzdelávacej platforme, respektíve jej použitie rodičmi pri včasnom rozvoji ich detí v domácom prostredí (alebo aj pri väčších deťoch), je len podporným prostriedkom a nie je vhodný na úplné nahradenie tradičného prezenčného rozvoja vykonávaného kompetentným odborníkom. V každom prípade sa odporúča vedenie odborníkom, čo sa týka výberu vhodných oblastí rozvoja, alebo riešenia problémov ktoré sa objavia v priebehu domáceho rozvoja (hoci aj online).

Napriek mohutnému rozmachu v užívaní moderných IT prostriedkov (počítač, tablet, smartfón, atď.) je orientácia v online priestore pre mnohých rodičov veľkou výzvou, buď kvôli nedostatku technických zručností alebo kvôli príliš odborným pojmom. Z uvedeného dôvodu je dobré, ak prvé kroky urobí rodič v spolupráci s odborníkom.

¹ Sun, Tsai, Glenn, Chen, a Yeh, 2006

Prečo je potrebná online vzdelávacia a rozvojová platforma?

Pre rozvojového odborníka je dôležité, že môže rodičom dať do rúk taký prostriedok, ktorý vedia použiť aj sami v domácom prostredí. Pre rodiča - užívateľa je zas dôležitým hľadiskom, že má takto príležitosť, ktorá v ňom posilní pocit schopnosti riešiť problémy, že on sám sa môže prichiniť o rozvoj svojho dieťaťa pod dohľadom odborníka. Rodič nedostane len jednoduchý návod k domácej činnosti, ale využijúc možnosti online platformy, sa dostane aj k obrazovým a videomateriálom, respektíve dostane alternatívne námety na to, akou inou hravou formou môže rozličné rozvojové úlohy vykonávať tak, aby boli príťažlivé a zábavné pre oboch - tak pre rodiča ako aj pre dieťa. Ďalším dôležitým hľadiskom pre rodičov - užívateľov je to, že popri mnohých iných úlohách vyplývajúcich z rodičovskej roly, získajú priestor na výber najvhodnejšieho času a miesta na rozvoj svojho dieťaťa, pravidelnosti a rytmu domácich lekcií, teda kedy a ako využijú online príležitosť na rozvoj svojho dieťaťa s odlišným vývojom.

Z pohľadu odborníkov, v často niekoľkoročnom vzťahu rodič - odborník, sa počas rozvojovej intervencie neraz vyskytnú ťažšie obdobia, keď odborník má pocit, že by bolo treba o trochu viac, trochu inak, než čo dokáže dieťaťu, rodičovi či rodine dať. Rozvojový proces sa zablokuje, vývoj dieťaťa stagnuje a rodič, ako aj odborník to vnímajú ako ťažké obdobie. Riešením tejto situácie môže byť, ak odborník môže rodičovi ponúknuť takú príležitosť prostredníctvom online výkovej platformy, ktorá mu umožní, aby cvičili aj doma.

Prirodzenou túžbou rodiča vychovávajúceho dieťa s odlišným vývojom je, aby jeho dieťa dostalo čo najviac intenzívnej starostlivosti, avšak toto želanie sa v rámci poskytovaných služieb málokedy splní kvôli obmedzeným priestorovým, časovým a finančným možnostiam. Mnoho rodičov zároveň cíti, že schopnosť niečo urobiť pre rozvoj vlastného dieťaťa zmierňuje pocit bezmocnosti a podporuje individuálny proces vyrovnávania sa s problémami. V procese včasnej intervencie vyvstáva profesionálna potreba, aby rozvojoví pracovníci vybavili rodiča zručnosťami alebo ich naučili cviky, ktoré môžu používať, precvičovať a opakovať v bezpečnom domácom prostredí, čím sa rozvoj zefektívni, zdynamizuje a priblíži skutočnému životu.

Niektoré rodiny majú vzhľadom na ich bydlisko sťažený prístup k profesionálnym službám alebo napriek veľkému úsiliu nie sú schopné využívať rozvojové terapie s optimálnou frekvenciou.

Odborníci často zisťujú, že rodičia jedajú s dieťaťom takým spôsobom a snažia sa ho naučiť také veci, ktoré nezodpovedajú úrovni jeho vývoja a jeho skutočným schopnostiam. Najpravdepodobnejším vysvetlením tohoto javu je, že rodičia nevedia presne, v akom vývojovom veku sa dieťa nachádza, alebo majú voči dieťaťu nadmerné očakávania.

Vyššie uvedené aspekty, založené na dlhoročných skúsenostiach, poukazujú na rastúcu potrebu profesionálne riadenej online platformy, kde rodič môže nájsť a použiť materiály odporúčané rozvojovým pedagógom na pomoc dieťaťu pri domácom rozvíjaní.

O možnostiach online rozvoja/vzdelávania ponúkaných rodičom/dieťaťu by sa malo uvažovať týmito spôsobmi:

- ✓ Do akej miery je užitočná ponúkaná vzdelávacia možnosť, na čo ju využije a v čom pomáha používateľovi?
- ✓ Poskytuje riešenie otázok ktoré zaujímajú rodiča a/alebo odborníka?
- ✓ Má rodič potrebné IT podmienky, znalosti a skúsenosti na používanie online výukového rozhrania?

Vyvinúť výukový prostriedok, vyžadujúci online rozhranie, potrebuje oveľa viac času, energie a peňazí ako realizácia terapeutickéhó hodiny. Platí to najmä v prípadoch, keď je požadovaná technológia (video, webová stránka atď.) veľmi nákladná, ale na druhej strane môžete osloviť viacerých používateľov súčasne, môžu ich používať znova a znova bez toho, aby ich to stálo peniaze, nevyžadujú cestovanie a ani s tým spojené náklady.

Tento typ učenia ponúka metódy, ktoré rodičovi poskytujú okamžitú spätnú väzbu o tom, ako bola úloha vykonaná, zohľadňuje individuálne tempo učenia a poskytuje priestor aj pre rôzne druhy precvičovania.

Ako zladit' online podporu s tradičným prezenčným rozvojom?

V poslednej dobe, najmä v posledných mesiacoch, vzrástol význam online podpory alebo rozvoja pre deti so špeciálnymi rozvojovými potrebami v dôsledku zamedzenia alebo obmedzenia prístupu k službám včasnej intervencie v dôsledku pandémie. Priniesla veľké zmeny v živote rodín s deťmi a predstavuje výzvu aj pre odborníkov zapojených do rozvoja a rehabilitácie detí. Za týchto okolností je to nevyhnutný proces, ktorý však prináša množstvo ďalších otázok o tom, ako sa dá interpretovať doposiaľ bežné rozvojové prostredie, pre rodinu i odborníka obvyklá, prezenčná rozvojová situácia, zodpovednosť a kontrola situácie zosobnená odborníkom, respektíve možnosť účinného a okamžitého zákroku. Už dlhšiu dobu prebieha výskum, ktorý podporuje dôležitosť a potrebu online rozvoja, ale až v súvislosti s nedávnymi udalosťami sa zvýšil záujem oň v našom regióne. V takých krajinách ako napríklad USA, kde musia rodičia prekonať obrovské vzdialenosti, aby získali prístup k službám včasnej intervencie, má online podpora už tradíciu. Skúsenosti však ukazujú, že v optimálnej situácii by mala kombinácia oboch foriem intervencie viesť k dosiahnutiu najlepšieho možného výsledku pre dieťa.

Online podpora by mala slúžiť ako vodítko pre rodičov, aby im pomohla pri precvičovaní rozvojových prvkov, ktoré odborník v rámci prezenčných terapií zavádza ako nové alebo nimi ďalej rozvíja už existujúce. Precvičovanie môže znamenať vykonávanie tých istých

úloh, ktoré dieťa robí s odborníkom na sedeniach pre lepšie zapamätanie, alebo to môže znamenať rozšírenie toho, čo sa už dieťa naučilo, s cieľom rozšíriť zručnosti a schopnosti. Odporúča sa, aby rozvoj navrhoval odborník, pričom ten pamätá na potreby dieťaťa a aby sa obsah odporúčanej online podpory vyberal tiež na odporúčanie odborníka.

Frekvencia prezenčných rozvojových sedení závisí od dostupnosti služieb pre rodiny. Odporúča sa, aby vo všetkých prípadoch, bez ohľadu na častosť osobných stretnutí - v prípade týždenných, mesačných alebo ešte menej častých - dostal rodič príležitosť naučiť sa používať online platformu.

Keďže ide len o podpornú časť a nenahrádza úplne prezenčný rozvoj (resp. neodporúča sa to), je potrebné aby odborník pri príprave plánu rozvoja venoval dostatočný čas a priestor aby na to rodiča pripravil, resp. aby s rodičom z času na čas prediskutoval vzniknuté ťažkosti a prestoje.

Ak je to možné, je vhodné štruktúru rozvoja navrhnúť tak, aby tradičný prezenčný rozvoj tvoril rámec udávajúci smer rôznych oblastí rozvoja a online podpora bola priestorom na precvičovanie.

Nasledujúca tabuľka ukazuje paralely medzi oboma uvedenými typmi rozvoja a zohľadňuje niekoľko aspektov:

ONLINE ROZVOJ	PREZENČNÝ ROZVOJ
Dostupnosť – v čase a priestore	
Možné vykonať kedykoľvek	Závisí od vzdialenosti
Časovo neobmedzené	Nutné dohodnúť čas
Vykonáva sa v najvhodnejšom čase pre dieťa	V rámci možností sa vie prispôbiť dennému režimu dieťaťa a rodiny
Opakovateľné viackrát	Terapeutická situácia trvá po určitý čas
Účinnosť	
Nedokáže okamžite reagovať na každú situáciu	Na otázky pružne a okamžite reaguje odborník
Môžu ho používať viacerí užívatelia naraz	Jeden odborník dokáže obslúžiť len jedného užívateľa alebo malú skupinu
Technické podmienky	
Kvôli finančným a vedomostným obmedzeniam rodín sú obmedzené	Zabezpečuje rozvojový odborník alebo inštitúcia
Sú dané, ale rozvíjateľné v závislosti od schopností a kreativity rodiča	Závisí od skúseností, vedomostí a dostupných zdrojov
Uprednostňujú sa jednoduché pomôcky, ktoré sa dajú vyrobiť aj doma	Využiť sa dajú pomôcky ktoré sa nachádzajú v súbore rozvojového odborníka
Obsah	
Rodič si v rámci daných oblastí môže vybrať	Odborník vie pružne reagovať v závislosti od situácie
Plánovanie a kontrola	



Odborník musí plánovať s väčším predstihom	Odborník plánuje rozvojové sedenia z týždňa na týždeň v závislosti od napredovania
Nemá priamu kontrolu nad rozvojom	Sleduje rozvoj a jednotlivé sedenia zblízka
Rodič	
Je sám, bez rýchlej opory	Cíti sa vo väčšom bezpečí
Zodpovednosť je na jeho strane, on je vykonávateľ	Je účastníkom alebo len pozorovateľom rozvoja
Náklady, udržateľnosť	
Úsporné, keďže jeden vypracovaný obsah môže používať viac užívateľov po dlhšiu dobu	Inštitucionalizované a tým pádom vzniká viac nepriamych nákladov

Kvalitatívne prvky systému online podpory

Pri zostavovaní online platformy je potrebné zohľadniť niekoľko aspektov, ktoré podporujú a posilňujú proces učenia.

Tieto aspekty by sa mali objavovať nielen v štruktúre modulov, ale aj vo vzťahu k celému obsahu:

- ✓ Obsah by mal byť v súlade s potrebami užívateľov.
- ✓ Mal by zabezpečiť postupnosť v učení
- ✓ Mal by byť pre používateľa motivujúci a zaujímavý z hľadiska obsahu aj prevedenia
- ✓ Mal by byť zrozumiteľný a ľahko použiteľný.
- ✓ Mal by sa sústreďovať na danú tému.
- ✓ Mal by pamätať na voľný čas, ktorý má používateľ k dispozícii, nemal by byť príliš dlhý, aby jeho prevedenie nezaberalo veľa času

K účinnosti online podpory prispievajú nasledujúce faktory:

- ✓ *Relevantnosť obsahu* z pohľadu užívateľa.
- ✓ *Štruktúra obsahu* v závislosti od zručností a schopností užívateľa.
- ✓ *Čas* potrebný na absolvovanie lekcí a modulu.
- ✓ Aspekty požadovaných *počítačových* zručností - moduly zostavené podľa aspektov ľahkého prístupu a používania

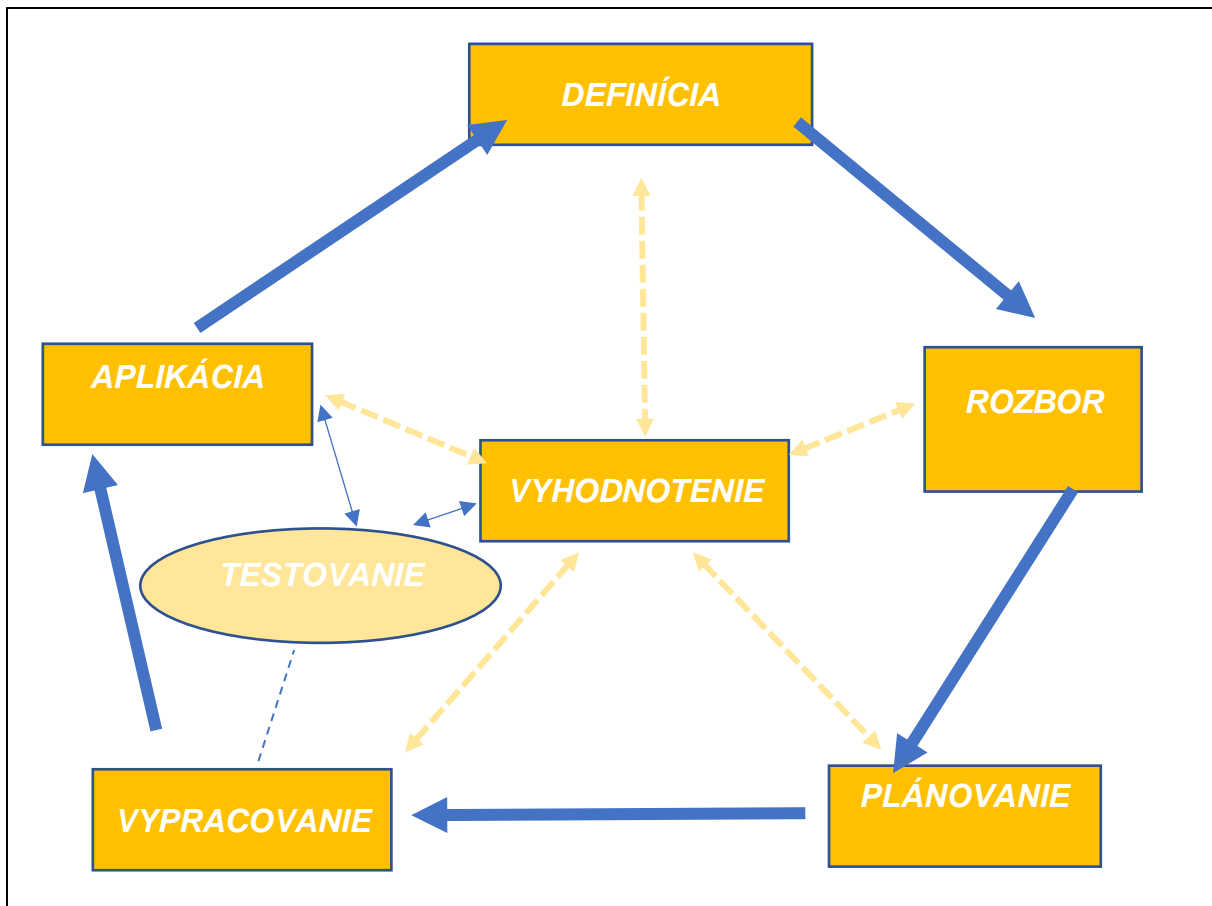
Jednotlivé kroky pri vypracovaní online platformy (modulu) v Edumodule

Proces

Správny návrh a prevedenie sú nevyhnutnými prvkami programu na podporu vzdelávania, najmä ak ide o online platformu, keďže možnosť zasiahnuť tu nie je okamžitá. V tomto systéme podpory je potrebné viac času a energie investovať do vývoja programu ako do jeho prevedenia, najmä v porovnaní s tradičnou prezenčnou formou. Pri tej, ak dieťa na ponúkanú hru alebo úlohu nereaguje tak, ako si to predstavuje odborník, ten okamžite vie, ako danú úlohu pretransformovať alebo inak ponúknuť dieťaťu tak, aby bola preňho prítiažlivejšia alebo zrozumiteľnejšia. Online situácia to neumožňuje a obsahuje len korekčné časti. Tu sa investovaný čas a energia zhodnotí tak, že sa materiál dostane k mnohým používateľom, ktorí ho môžu použiť viackrát.

V odbornej literatúre sa opisuje niekoľko modelov plánovania výuky (Instructional Design Models), ktoré môžu poskytnúť užitočný rámec pre vypracovanie online systému. Väčšina modelov obsahuje tieto hlavné prvky: **definovanie** cieľovej skupiny a študijných cieľov, zistenie potrieb a podmienok cieľovej skupiny, resp. **analýza** obsahov, **plánovanie** štruktúry obsahov, ich **vypracovanie**, **aplikácia** hotového systému a **vyhodnotenie** celého procesu. V záujme vybudovania dobre fungujúceho a efektívneho systému je dobré, ak celý proces sprevádza vyhodnocovanie, teda určitý kontrolný prvok. Poskytuje to príležitosť pozrieť sa po každej fáze na doterajší obsah, na fungovanie systému a v prípade potreby vykonať zmeny v ňom. Fáza vyhodnotenia môže mať doplnkový prvok - **testovanie** systému, ktoré pozostáva z toho, že po vypracovaní modulu alebo časti s niekoľkými lekciami sa tento spustí s menšou cieľovou skupinou, aby sa zistilo, aké má program nedostatky, čo v ňom treba zlepšiť, alebo úplne prepracovať.

Ako pri každom procese ktorý je v štádiu rozpracovania, aj tu sa kladie dôraz na základy, to znamená na prvé dva kroky: zformulovanie cieľov a ich zhodnotenie, čo podľa odbornej literatúry vývojári online učebných materiálov majú tendenciu buď preskakovať, alebo neprikladať im dostatočný význam.



Obr. č.1 Proces vypracovania online podpornej platformy

To, že čo chceme dosiahnuť, čo sa používatelia naučia alebo na čo použijú obsah modulov, v čom a o koľko sa zlepšia ak prejdú ponúkaným materiálom, určuje študijné ciele. Toto je primárne hľadisko v akomkoľvek procese učenia sa, bez ohľadu na to, na akom rozhraní sa odohráva alebo aká je cieľová skupina. Hľadisko, ktoré neskôr určuje aj štruktúru materiálu.

Vždy vychádzame z toho, že dôvodom naučiť sa niečo alebo rozvíjať svoje schopnosti, je to, že v tej-ktorej oblasti máme nedostatky. Na konci každého procesu učenia sa naše vedomosti, zručnosti a schopnosti menia a rozvíjajú. Toto si musíme stanoviť za cieľ, aj keď vyvíjame platformu online podpory.

Analýza sa týka zmapovania potrieb, existencie technických podmienok cieľovej skupiny a zručnosti jej členov v tejto oblasti, ako aj objasnenia úloh a rolí. Plánovanie a vypracovanie sú do značnej miery ovplyvnené charakteristikami cieľovej skupiny, napríklad tým, aké vedomosti a skúsenosti majú jej členovia v online oblasti, aké technológie majú k dispozícii a ako ich vedia používať.

V plánovacej časti musíme preskúmať, že čo chceme dosiahnuť, aké sú ciele jednotlivých modulov a aké stratégie použijeme vo vývojovej, realizačnej a hodnotiacej časti. Výsledkom tejto fázy je model, ktorý bude slúžiť ako vzor pre vypracovanie ostatných.

Model by mal pojednávať o štruktúre jednotlivých lekcí, o používaní pomocných materiálov, o začatí lekcí a podmienkach ich ukončenia.

Po vykonaní prípravných krokov nasleduje vypracovanie materiálu, ktorý sa má odovzdať, potom jeho používanie a na konci procesu vyhodnotenie.

Definícia cieľovej skupiny a učebných cieľov

Cieľovú skupinu je potrebné definovať veľmi dobre, aby sme vedeli, komu tento nástroj ponúkame. Pokiaľ ide o deti s odlišným vývojom, je dôležité si vyjasniť, pre koho sú moduly určené, rozvojovému odborníkovi, rodičovi alebo dieťaťu. Pri definovaní cieľovej skupiny je dobré zohľadniť nasledujúce aspekty:

- ✓ Prostredie - dôležitosť tohto aspektu spočíva jednak v identifikácii hovoreného jazyka, ak budú mať moduly jazykové osobitosti, na druhej strane odkazujú na osobitosti užívateľského prostredia (v prípade profesionálov podľa miesta výkonu práce, v prípade rodín podľa miesta bydliska).
- ✓ Vek - v prípade detí je dôležité venovať sa aj tomuto aspektu, keďže ony sú hlavnou cieľovou skupinou
- ✓ Skúsenosti s používaním internetu (ako zdroja informácií a vedomostí) - znalosti a zručnosti cieľovej skupiny v používaní moderných technológií určujú mieru technologickej náročnosti vypracovaného materiálu a spôsob prístupu k nemu.
- ✓ Prístup na internet alebo iné prostriedky - prístup na internet s obmedzenou alebo nízkou rýchlosťou môže mať negatívny vplyv na motiváciu používateľov, alebo iné zariadenia, ako napríklad tlačiarne, laminátory atď., keďže ich absencia znemožňuje alebo sťažuje absolvovanie lekcí.

V závislosti od vyššie uvedeného by mal byť zostavený obsah, ponúkané odporúčané prostriedky a zodpovedajúcim spôsobom použitý jazyk.

Definovanie cieľov je nevyhnutným prvkom pri príprave učebného materiálu a materiálu na podporu vzdelávania a rozvoja, pretože práve prostredníctvom neho môžeme určiť mieru efektivity podpory. Rozvojový, podporný materiál vyplňuje medzeru, dopĺňa, pomáha užívateľovi získať nové vedomosti, rozvíja existujúce zručnosti, ktoré už nie sú postačujúce na riešenie, resp. zvládnutie súčasnej alebo novej situácie. To umožňuje, aby boli pri navrhovaní a vypracovaní obsahu stredobodom záujmu vedomosti alebo kompetencie ktoré sa majú získať a nie používanie prostriedkov.

Učebné ciele formulujú získanie takých vedomostí alebo zručností, ktoré môžu užívatelia využiť v danej situácii alebo kontexte. Napríklad slová, ktoré sa deti naučia v module

rozpoznávania slov, vedia použiť pri výbere predmetov v každodennom živote (napríklad na výber mlieka z chladničky alebo z police v nákupnom centre).

Ciele by mali byť definované na troch úrovniach: pre podporný materiál ako celok, ďalej pre moduly ako aj pre lekcie. Prvý môže byť koncipovaný všeobecne a komplexne, ale čím viac sa blížime k úrovni lekcí, tým konkrétnejšie musia byť.

Definícia všeobecného cieľa musí byť vždy formulovaná z pohľadu užívateľa, napríklad v čom bude dieťa po absolvovaní lekcí povolanejšie (kompetentnejšie), čo bude schopné urobiť lepšie. V prípade jednotlivých lekcí sa snažme byť čo najšpecifickejší, ako napríklad „naučí sa prečítať dve slová“ alebo „dokáže navliecť 3 korálky s malými otvormi“.

Ciele by mali byť stanovené podľa dvoch hľadísk:

- ✓ Očakávaný výkon
- ✓ Naučený obsah - vedomosti alebo zručnosti

Ciele ovplyvňujú každý krok vývoja platformy (modulu) online podpory od štruktúry modulov cez výber obsahu až po videá vybrané k lekciam.

Analýza

Analýza by mala pokrývať tri hlavné oblasti: *potreby, technické podmienky a zručnosti* cieľovej skupiny a druhotnej cieľovej skupiny a *obsah modulov*, ktoré sa majú vytvoriť.

Posúdenie potrieb je jednou z prvých a najdôležitejších úloh pri vývoji systému (modulu) online podpory, v záujme toho aby bola podpora čo najefektívnejšia a vyhovovala očakávaniam používateľov. Ústredným motívom by malo byť posúdenie toho, že: na aké nedostatky systému by mal odpovedať vypracovaný obsah, resp. ktorý prístup je najvhodnejší na ich elimináciu. Je dôležité vedieť, že online vývoj a podpora nie sú vhodným riešením pre všetky potreby a nedostatky. V zásade by rozvoj detí s odlišným vývojom mal byť interakciou tvárou v tvár. Na online rozvoj by sa malo hľadieť ako na doplnkovú podporu.

Nedostatky, ktoré môže online podpora dopĺňať, ale nemôže ich nahradiť sú:

- ✓ nedostatky prostredia
 - v dostupnej vzdialenosti nie je k dispozícii žiadna služba vhodná pre dieťa
 - stav dieťaťa neumožňuje absolvovať dlhšie vzdialenosti (stav po dlhodobej chorobe, epilepsii atď.)
 - existujúca služba nie je dostupná pre rodinu, lebo rodina nemá vozidlo a/alebo hromadná doprava nie je k dispozícii
 - rodina nemá dostatok finančných prostriedkov

- ✓ nedostatky organizačnej povahy
 - rodič musí plniť aj iné úlohy a nie je schopný organizovať svoj osobný a rodinný život, denný resp. týždenný program tak, aby sa s dieťaťom mohol pravidelne zúčastňovať rozvojových lekcii
 - počet rozvojových aktivít, ktoré je možné uskutočniť v rozvojovom centre, nie je optimálny, ale iba toľko je možné uskutočniť, resp. toľko pokrýva rozpočet
- ✓ individuálne dôvody
 - rodič by chcel pre svoje dieťa viac sedení (zamestnaní)
 - rodič by rád vyskúšal aj niečo iné než to, čo dostane na sedeniach

V závislosti od cieľovej skupiny sa nároky môžu vzťahovať na:

- získanie vedomostí - napríklad osvojenie novej metódy,
- získanie alebo rozvoj zručností, tj ako naučiť dieťa jesť lyžicou ako rodič,
- správanie, prístup - čo by mal robiť odborník, ak sa dieťa v skupine bije

Zmapovanie uvedených nárokov v prípade odborníkov a rodičov je možné vykonať formou online dotazníkov, aby bolo čo najefektívnejšie, napríklad pomocou <https://www.google.com/intl/sk/forms/about/> alebo iných podobných dotazníkov.

V prípade rozvojových odborníkov, ktorí pracujú s deťmi a mládežou a ich rodičmi v zariadení včasného rozvoja alebo podobnej inštitúcii, je možné potreby zmapovať formou dotazníka alebo formou ohniskovej skupiny, čo umožňuje o niečo lepšie preskúmať požiadavky rodičov na rozvoj, resp. formou individuálnych rozhovorov, alebo ich rôznymi obmenami. Organizácia a realizácia ohniskových skupín sa nachádza v prílohe.

V prípade detí potreby vychádzajú z rozvoja, rozvojový odborník na základe skúseností určí, ktoré sú tie úlohy a/alebo oblasti, kde má dieťa alebo mladý človek problémy a ktoré je možné rozvíjať aj s online podporou.

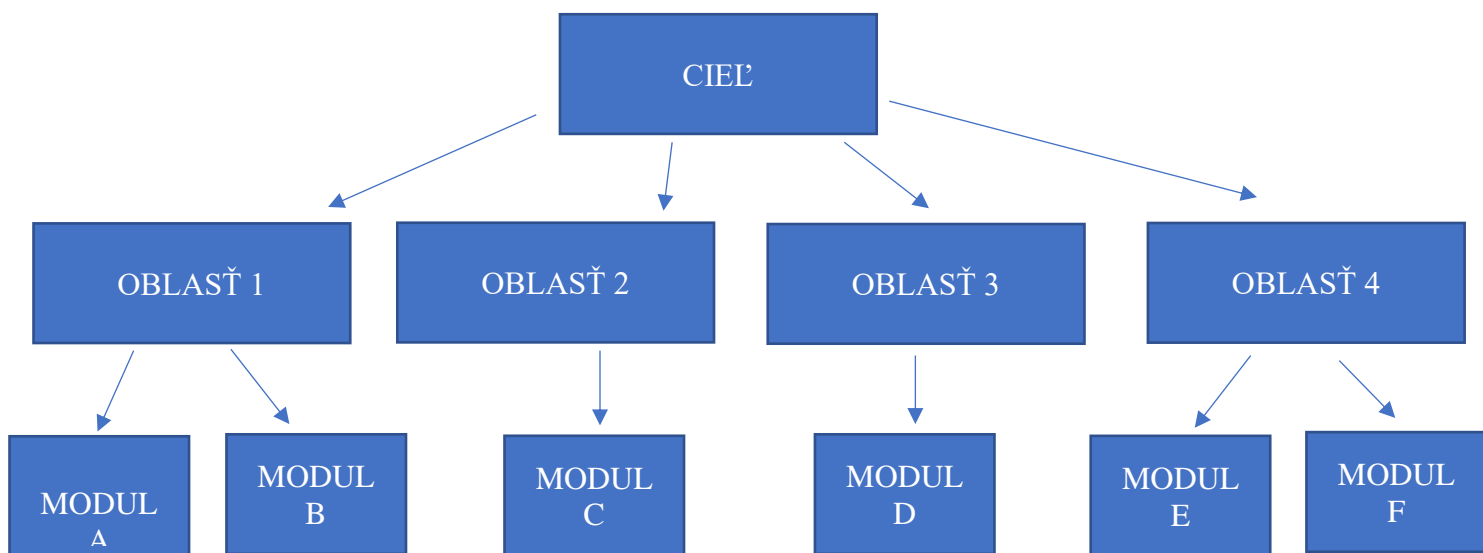
Pred vypracovaním obsahu je osožné ujasniť si, aké technické podmienky a zručnosti má cieľová skupina. Toto bol dôležitý aspekt pri definovaní cieľovej skupiny, keďže vo významnej miere ovplyvňuje zložitosť modulov čo do štruktúry aj ponúkaných pomocných materiálov. Je vhodné zmapovať aj takzvané digitálne zručnosti, keďže nie je isté, že rodič alebo rozvojový odborník, ktorý denne používa na internete Facebook alebo iné podobné sociálne siete, si poradí napríklad so sťahovaním materiálov z internetovej stránky. V každom prípade je užitočné dať mu presný, stručný a zrozumiteľný popis toho, ako používať rôzne časti, a ak sa naskytne príležitosť, je možné ho doplniť krátkym videom v záujme ľahšieho pochopenia.



Vyššie uvedené nástroje alebo ich kombinácie je možné použiť aj na tento účel, ale je možné tiež skombinovať aj zisťovanie potrieb a existenciu technických schopností a podmienok, čím by sa dosiahla ich skoršia realizácia.

Analýza obsahu prebieha na troch úrovniach: na úrovni celého materiálu (úroveň oblastí, ktoré sa majú rozvíjať), v rámci jednotlivých oblastí, resp. na úrovni modulov. Vychádzajúc z účelu platformy online podpory je potrebné definovať oblasti, resp. tie moduly, ktoré patria k tej-ktorej oblasti. Oblasti môžu v závislosti od ich obsahu obsahovať aj viac modulov.

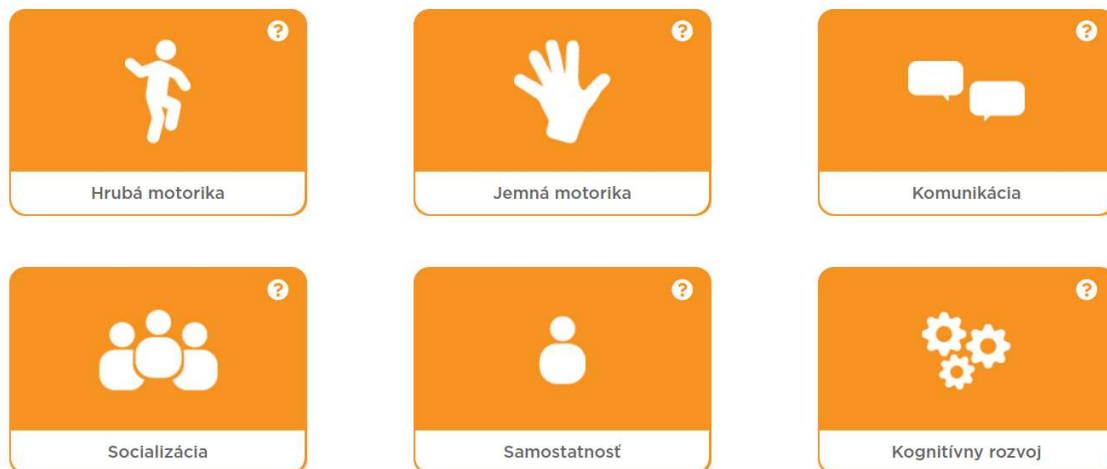
Tento proces analýzy vykonáva tím odborníkov pomocou vizuálnych metód na uľahčenie identifikácie vzťahov medzi rôznymi modulmi. Na tento účel sa môže použiť napríklad takzvaná mapa vedomia alebo inak mind map.²



² <https://www.mindenmegtanulhato.hu/az-elmetterkep/>



PROSÍM, VYBERTE SI OBLASŤ ROZVOJA!



Výber tém, ktoré sa majú vypracovať v rôznych moduloch, by mal zodpovedať potrebám cieľovej skupiny identifikovanej vo fáze analýzy potrieb.

JEMNÁ MOTORIKA

Všetky nahrávající



Lekcie rozvoja jemnej motoriky pre deti obmedzené v pohybe

Tento modul má hlavnú rolu najmä v rozvoji detí nerodených s detskou mozgovou obrnou, lebo u nich v najčastejších prípadoch je problém s jemnou motorikou. Hlavnou cieľovou skupinou lekcí sú deti vo veku 1 - 9 posiahnuté detskou mozgovou obrnou.

Nahrál: Soltész György

SPÄŤ K OBLASTI ROZVOJA

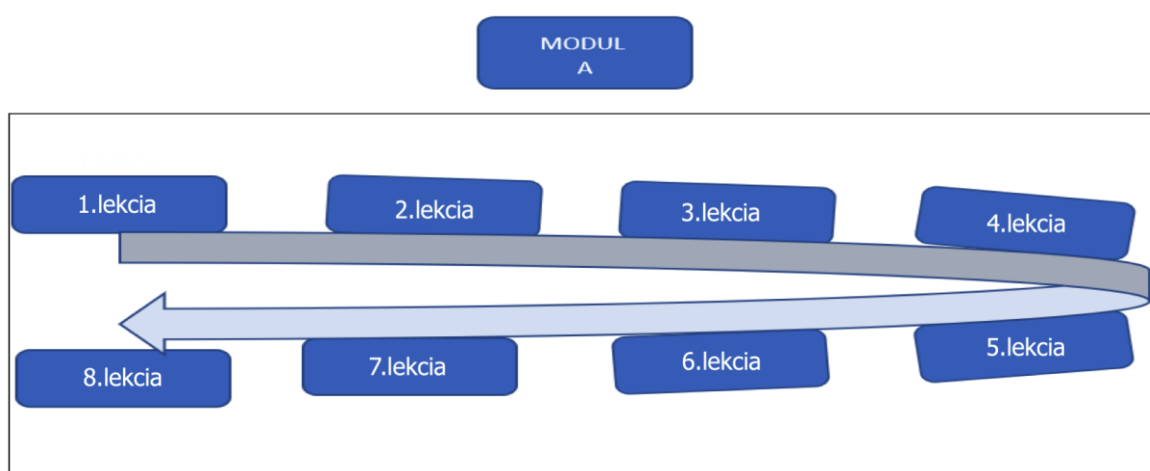


Návrh štruktúry obsahov

Po dokončení analytických úloh nasleduje vypracovanie štruktúry obsahu a naplánovanie štruktúry modulov a lekcí a obsahu v nich obsiahnutých. Toto je viacstupňová úloha, ktorej konečným výsledkom je vzorová štruktúra, ktorá bude tvoriť základ pre organizáciu obsahu každého modulu, resp. lekcie. Táto vzorová štruktúra by mala pokrývať nasledujúce aspekty: štruktúra modulov a lekcí, použité video alebo iné ilustračné materiály, prieskumy pred a po moduloch a lekciách, pomocné materiály a prostriedky na vykonanie úloh. Toto všetko by malo byť súčasťou rámcovej štruktúry, ktorá zaisťuje jednotnosť vypracovaných materiálov. V prílohe sa nachádza vzor takejto štruktúry.

Podstatou plánovacej fázy je vytvorenie modelovej štruktúry, na základe ktorej je vytvorený každý modul a ktorá umožňuje používateľovi osvojiť si nový obsah alebo rozvinúť zručnosť či prístup, čiže dosiahnutie cieľa.

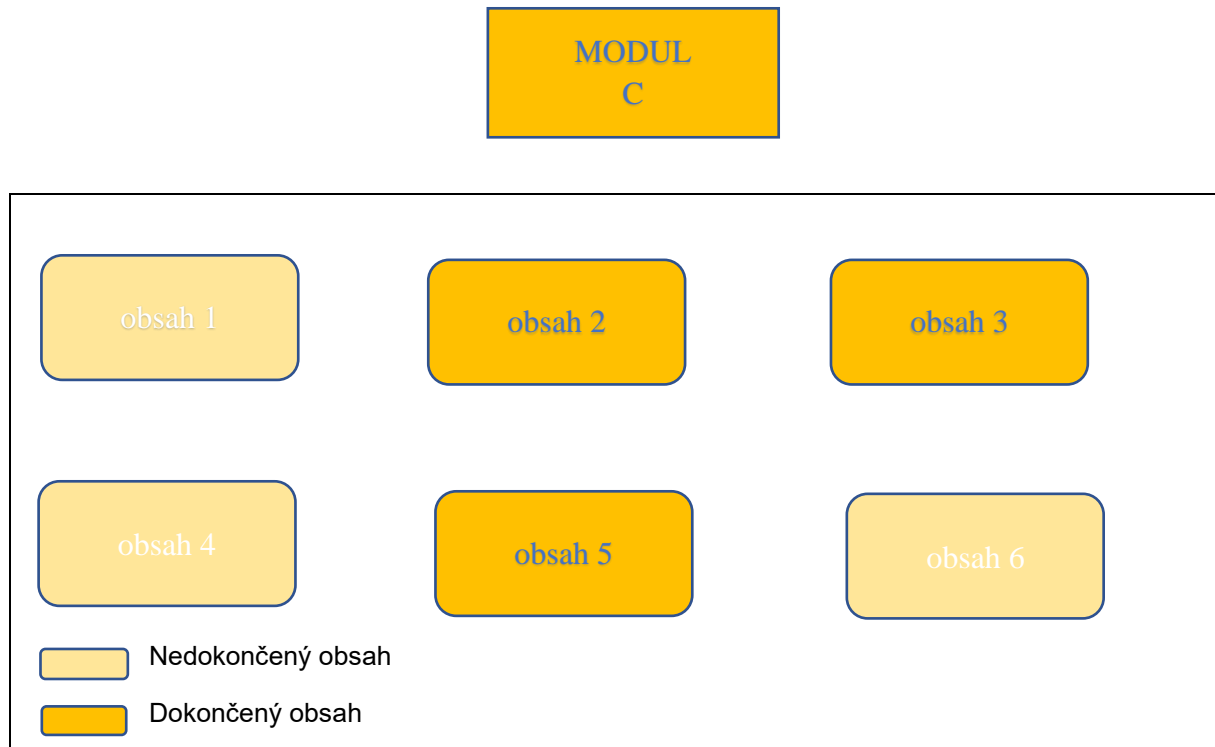
Skúsenosti ukazujú, že štruktúra modulu by mala byť definovaná podľa cieľov modulu - osvojenie si nového obsahu, metód, zručností alebo vzorcov správania. Ak je cieľom odovzdávanie nových poznatkov, osvojenie si nových metód alebo získanie zručností, najvhodnejšou štruktúrou je lineárna štruktúra, v ktorej sú učebné jednotky navzájom prepojené a každá nová jednotka nadväzuje na predchádzajúcu jednotku. Tieto sú navrhnuté tak, aby ich splnenie zabezpečilo postupnosť. Rozvoj schopnosti strihať nožnicami je vhodným príkladom modulu s lineárnou štruktúrou, pretože strih nožnicami si vyžaduje predchádzajúce zručnosti, ako sú pinzetový úchop, bimanuálna koordinácia, koordinácia oko-ruka atď. Každý z týchto aspektov, na ktorých je založené strihanie nožnicami, môže byť predmetom jednej lekcie a ich vykonanie povedie používateľa k dosiahnutiu cieľa, teda k získaniu schopnosti strihať nožnicami. Pre lepšiu prehľadnosť je lineárny štruktúrálny model uvedený nižšie (pozri obrázok 2).



Obrázok č.2 Model lineárnej lekcie

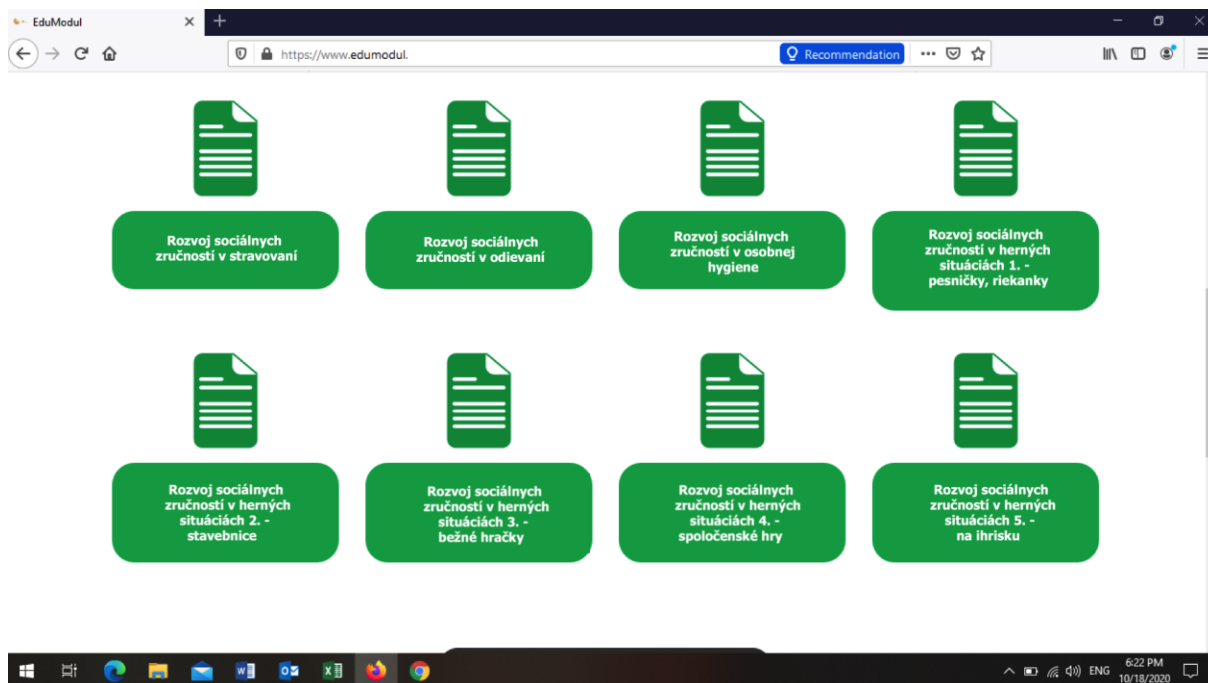
Lekcie sú relatívne samostatné celky, jediným prepojením medzi nimi je téma, ktorej sa venujú. Samotné jednotky nie sú prepojené, dajú sa vykonať nezávisle na sebe. Používateľ si vyberie iba tie jednotky, ktoré sa zaoberajú témami a obsahom, ktoré ho zaujímajú, a pre dosiahnutie cieľa nie je potrebné všetky postupne prechádzať.

Tento typ štruktúrovania obsahu sa dá považovať za náhodný a vyberá si ho užívateľ podľa témy, ktorej sa táto jednotka venuje. Názorná ukážka toho je zobrazená na obrázku nižšie. (pozri obrázok 3)



Obrázok 3 Náhodné štruktúrovanie

Pre lepšie pochopenie tejto štruktúry modulov je obsah prečítaný užívateľmi znázornený inou farbou než ostatné úrovne, ktoré patria k rovnakému modulu, ale nie sú relevantné pre tých, ktorí modul dokončia. Je dôležité poznamenať, že v tomto type štruktúrovania patrí obsah k rovnakej veľkej téme, len rôzne jednotky sa zaoberajú rôznymi hľadiskami tej istej témy. Príkladom na to môže byť nasledovné: rodičia dieťaťa v autistickom spektre ťažko vysvetlia svojmu dieťaťu, že keď si chcú kúpiť v obchode určitý produkt, musia ho najskôr zaplatiť a až potom ho môžu spotrebovať. Takýto obsah možno nájsť napríklad v oblasti socializácie, v lekcii *Pravidlá správania mimo domova*. Tento modul môže obsahovať aj ďalší obsah, ktorý však daného rodiča nezaujíma, pretože jeho dieťa nemá také problémy ktorými sa daný modul zaoberá.



Bez ohľadu na štruktúru vybranú pre modul musia byť udané aj rozhodujúce prvky štruktúry, ako aj lekcí alebo jednotiek tvoriacich moduly.

V prípade modulov odporúčame, aby užívatelia, ktorí nahrávajú lekcie, poskytli aspoň nasledujúce položky:

- ✓ cieľ - čo sa naučia tí, ktorí modul absolvujú
- ✓ stručný popis nosnej témy - všeobecný popis predmetu modulu, predstavujúci jeho užitočnosť z hľadiska užívateľa
- ✓ primárnu a sekundárnu cieľovú skupinu - vymedzujúc ľudí, ktorí môžu absolvovaním modulu získať najviac a ich vlastnosti
- ✓ jeho štruktúru a počet jeho jednotiek, lekcí
- ✓ prvky na monitorovanie vykonania lekcí

Okrem vývoja štruktúry modulov je v tejto fáze vhodné spomenúť určité zásady, ktoré je potrebné dodržiavať pri vývoji modulu. Tieto zásady by sa mali vzťahovať na osobitosti cieľovej skupiny, špecifiká preberaných tém, všeobecné hľadiská spojené s cieľmi ktoré by sme chceli dosiahnuť: použitý jazyk, použité materiály, podmienky, za ktorých sa lekcie vykonávajú, atď.

Ďalšou úrovňou je úroveň lekcí, učebných jednotiek ako komponentov modulov. Aj v ich prípade musí byť vytvorená modelová štruktúra, ktorá znamená schému vypracovania lekcí. Lekcie alebo učebné jednotky sú čosi ako online verzia osobných stretnutí. Teda podobne ako pri klasických prezenčných sedeniach, ktoré zahŕňajú prítomnosť dieťaťa, terapeuta a rodiča v rovnakom fyzickom priestore, by mali byť pre každú online lekciu uvedené aspoň nasledujúce hľadiská:



- ✓ vytýčenie konkrétneho cieľa - čo sa dieťa naučí do konca lekcie, alebo aké zručnosti nadobudne prostredníctvom nej
- ✓ popis úlohy - konkrétny popis etáp činností, ktoré sa majú vykonať, a potrebných podmienok
- ✓ použité materiály - hry, predmety, šablóny, karty alebo iné predmety potrebné na vykonanie úloh
- ✓ príležitosti/alternatívy na precvičovanie - tá istá činnosť, úlohu je možné vykonať aj s odlišnými materiálmi alebo v inom kontexte s cieľom lepšieho osvojenia si obsahu alebo zlepšenia schopností
- ✓ iné špecifické návrhy - upozornenia, individuálne nápady vyplývajúce zo špecifik úlohy alebo cieľovej skupiny
- ✓ ako sa dá dosledovať pokrok alebo dosiahnutie cieľa

Fáza návrhu (design) musí obsahovať aj návrh štruktúry hodnotiaceho prvku. V tomto zmysle je prvým krokom určenie toho, čo chceme hodnotiť. Na jednej strane sa odporúča hodnotiť celú platformu online podpory - či už obsah alebo systém - na druhej strane je dobré mať aj hodnotenie výkonnosti užívateľov, ak sú vyvinuté moduly tohto charakteru (tj. zamerané na získanie zručností alebo na osvojenie nových metód a poznatkov).

Vypracovanie obsahov

Vypracovanie materiálov je fáza, ktorá v prevažnej miere nadväzuje na predchádzajúce etapy a vyžaduje veľkú kreativitu a úzku spoluprácu s odborníkom ktorý navrhuje IT podporu. Ak vhodne prebehne definícia výsledkov online podpory, fáza analýzy a návrhu, nebude vypracovanie materiálov vyžadovať také veľké úsilie. Ide skôr o vyskladanie „skladačky“ z dielikov, ktoré už boli vyhotovené v predchádzajúcich fázach. Výsledkom návrhu je modelová štruktúra, ktorá v tejto fáze slúži ako kostra.

Vo fáze vývoja materiálov online podpory sa odporúča vykonať nasledujúce kroky:

- ✓ vytvorenie modelu, na základe ktorého sú vypracované materiály všetkých ostatných modulov
- ✓ vypracovanie materiálov
- ✓ testovanie modelu v záujme splnenia kvalitatívnych požiadaviek a zabezpečenia maximálnej účinnosti

Návrh modelu, ktorý slúži ako základ pre všetky ostatné materiály použité na platforme online podpory, zahŕňa vypracovanie:

- ✓ štruktúry učebných jednotiek, lekcí alebo modulov - ako sa objavia na stránke
- ✓ obsahu lekcí a modulov



- ✓ činností a úloh, ktoré majú používatelia vykonať v jednotlivých lekciách alebo učebných jednotkách
- ✓ podpory potrebnej na precvičovanie
- ✓ grafických alebo videomateriálov, ktoré prispievajú k lepšiemu pochopeniu úloh
- ✓ materiálov potrebných pre absolvovanie lekcií a
- ✓ hodnotiace jednotky, ak má podpora taký charakter.

V závislosti od obsahu modulov a lekcií je možné použiť rôzne spôsoby online prenosu informácií smerom k používateľom.

Najbežnejšie používané metódy sú:

- ✓ vysvetľujúca, demonštratívna - keď je cieľom osvojiť si nové postupy
- ✓ napodobujúca - oblúbená, ak je cieľom precvičenie nejakého obsahu
- ✓ informatívna, predvádzajúca - pri predstavení scenárov, ktoré je možné použiť v rôznych situáciách
- ✓ kombinovaná, zhrnutá - keď si obsah, z hľadiska odovzdávania informácií, vyžaduje zložitejší prístup

S cieľom čo najviac zatriktívniť obsah a podporiť proces učenia, je vhodné zahrnúť do materiálov grafické a mediálne prvky. Tieto môžu byť užitočné aj pri vytváraní online webových stránok.

Rola grafických prvkov môže byť:

- ✓ dekoratívna - robí obsah atraktívnejším
- ✓ reprezentácia - uľahčuje lepšie pochopenie stránky alebo modulu, alebo orientáciu (napr. použité symboly)
- ✓ uľahčenie dopĺňania a pochopenia informácií v prípade použitia diagramov a kresieb

Z najčastejšie používaných mediálnych prvkov je to video, ktoré môže znamenať skutočnú podporu v pochopení obsahu.

Spracovanie a nahratie videa

O videozázname:

Aby boli lekcie v nami vypracovaných moduloch čo najlepšie použiteľné, je vhodné spracovať video a nahráť ho na platformu v niekoľkých jednoduchých krokoch. Pri tvorbe videa treba dbať na vysokú kvalitu, resp. aby bol záznam pre pedagógov ktorí ho používajú a rodičov dostatočne informatívny. Záznam je možné robiť buď videokamerou alebo mobilným telefónom, ale v oboch prípadoch treba dbať na to, aby bolo zariadenie umiestnené stabilne, aby sa nahrávaný obraz nechvel a nebol rozmazaný! Hotové video



môžete z mobilného telefónu okamžite nahráť na YouTube. Na nahranie záznamu stiahnutého z videokamery môže byť potrebný stolový počítač alebo notebook.

Nahranie a integrácia videa na stránku:

Dokončený videozáznam je potrebné nahráť na sociálnu platformu YouTube, vždy však treba dbať na to, aby sa nahraté video nezobrazovalo verejne.

Nahratie videa na platformu YouTube zo stolového počítača alebo notebooku: Otvorte vo svojom prehliadači stránku www.youtube.com. Ak máte Google konto/e-mailovú adresu gmail, môžete sa prihlásiť do svojho účtu YouTube pomocou používateľského mena (e-mailovej adresy) a hesla, ktoré tam používate. Ak účet nemáte, vytvorte si ho.

Na www.youtube.com kliknite na ikonu + (Vytvoriť) v kamere vpravo hore a vyberte možnosť „Nahráť video“. Pomocou tlačidla „Vybrať súbor“ vyhľadajte požadované video. Postupujte podľa pokynov: Udajte názov videa, popis a označte ho ako „Nie je určené pre deti“. Po zobrazení výzvy kliknite na tlačidlo „Ďalej“. V rozbaľovacej ponuke „Zverejniť teraz“ kliknite na „Neverejné“, aby video videl len ten, kto si ho chce pozrieť zo stránky. Kliknite na tlačidlo „Hotovo“, potom vyberte možnosť „Vložiť“ a pri nahrávaní lekcie skopírujte link do časti pod nápisom „Video“. Potom pokračujte v nahrávaní lekcie vyplnením ďalších riadkov!

Nahrávanie videa z mobilného telefónu: Video, ktoré chcete nahráť, vyberte z galérie svojho mobilného telefónu. Vyberte ikonu zdieľania v telefóne (v každom telefóne odlišná) a z ponúkaných možností vyberte „YouTube“. Pridajte názov a popis k videu a následne vyberte možnosť „Neverejné“. Vyberte možnosť „Viac informácií“, kde môžete nastaviť, či je obsah určený pre deti, alebo obmedziť publikum (voliteľné). Zverejnite video pomocou tlačidla „Nahráť“. Ak chcete video vložiť do lekcie, prístup k linku získate kliknutím na tri bodky vedľa videa a výberom možnosti zdieľania a tam výberom možnosti „Kopírovať odkaz“. Vložte tento odkaz do nasledovného riadku: `<iframe width="560" height="315" src="TÖRÖLJE EZT ÉS ILLESSZE IDE A YOUTUBE VIDEÓ LINKJÉT!" frameborder="0" allow="accelerometer; autoplay; clipboard-write; encrypted-media; gyroscope; picture-in-picture" allowfullscreen></iframe>` Tento riadok kódu skopírujte do časti pod nápisom "Video". Potom pokračujte v nahrávaní lekcie vyplnením ďalších riadkov!

Použitie hotových prototypov

Fázu realizácie možno tiež definovať ako fázu, v ktorej sa podľa vyššie popísaných krokov vytvorí prototyp, ktorý sa otestuje na malej skupine užívateľov s cieľom získať informácie pre vývoj online platformy.

V tejto fáze sa odporúča dodržiavať nasledujúce kroky:

- ✓ zhotovenie prototypu
- ✓ definícia cieľovej skupiny používateľov a prototypu
- ✓ zber informácií po použití prototypu, formou dotazníkov, individuálnych rozhovorov alebo organizovaním ohniskových skupín
- ✓ modifikácia prototypu na základe zozbieraných informácií

Pri vytváraní prototypu treba postupovať podľa krokov popísaných v predchádzajúcich kapitolách: definícia, analýza, návrh. Odporúčame, aby prototypom bol modul alebo vzdelávacia jednotka, ktorá obsahuje viac lekcií, aby poskytla základ pre čo možno najbohatší a najrôznorodjší zber informácií, a tým potrebný materiál pre zodpovedajúci vývoj.

Skupina užívateľov testujúcich prototyp by mala byť čo najreprezentatívnejšia čo sa týka modulu a výkovej jednotky, čím zabezpečíme získanie širokého spektra informácií, ktoré môžu byť neskôr použité na vývoj a vylepšenie prototypu.

V prílohách uvádzame modely vhodné na zhromažďovanie informácií, ktoré sa používajú v kontrolnej skupine po vyskúšaní prototypu. Môžu byť použité individuálne, osobitne alebo v kombinácii, v závislosti od cieľovej skupiny, dostupného času a množstva zhromaždených informácií.

Posledným krokom v tejto fáze je finalizácia prototypu na základe nazhromaždených skúseností. Toto predstavuje model pre vývoj modulov alebo neskorších učebných jednotiek.

Vyhodnotenie

Hodnotenie, ako posledná súčasť procesu vývoja platformy (modulu) online podpory, by malo koordinovať všetky fázy jeho tvorby, a tak poskytovať potrebnú spätnú väzbu na zlepšenie rozhrania a osnovu potrebnú na dosiahnutie stanovených cieľov. Obsahom hodnotiacej zložky je miera, do akej sa dosiahli ciele stanovené na úrovni procesu aj na úrovni príjemcu.

Každé hodnotenie musí spĺňať nasledujúce kritériá:

Relevancia, tj miera, do akej uvedené ciele riešia problémy a skutočné potreby identifikované vo fáze posudzovania potrieb. Vztahuje sa na to, že do akej miery sú online

23



podporná platforma, ako aj absolvované moduly vhodné na riešenie identifikovaných problémov, tak v čase vyhodnotenia, ako aj pri plánovaní intervencie.

Kritérium **efektivity** sa vzťahuje na to, či online podpora, z hľadiska kvantitatívneho, kvalitatívneho a časového, vykazuje podobnú výslednosť ako prezenčné sedenia.

Miera dosiahnutia vytýčených cieľov, čo sa týka rozvoja detí s atypickým vývojom s online podporou, poukazuje na jeho **efektivitu**. Otázkou je, v akej miere vedia používatelia dostať k tomuto typu podpory.

Účinnok sa týka kvantitatívnej a kvalitatívnej úrovne dlhodobých zmien, ktoré môže takýto zásah priniesť. Je to však model, ktorý môže osloviť väčšie množstvo príjemcov? Je to model **dobrej praxe**, ktorý sa použije ako referencia pri vývoji podobných modelov?

Kritérium **udržateľnosti** sa týka analýzy toho, ako je možné z dlhodobého hľadiska udržať pozitívne výsledky dosiahnuté online podporou.

V odbornej literatúre sa prezentuje mnoho hodnotiacich modelov, z ktorých väčšina využíva model vyvinutý Kirkom Patrickom, ktorý navrhuje hodnotenie na štyroch úrovniach:

- ✓ Na úrovni *výsledkov*, či sa podarilo dosiahnuť vytýčené ciele? Poskytuje vyvinutá online podporná platforma potrebnú podporu pre odborníkov na doplnenie rozvoja detí? Bolo vyhovené zisteným potrebám?
- ✓ *Správanie* - prispelo to, čo sa absolvovaním modulov používatelia naučili, k zmene ich správania? Sú napríklad deti, ktoré absolvovali modul jemnej motoriky, šikovnejšie v používaní ceruzky?
- ✓ *Učenie* - o aké vedomosti sa obohatili, aké schopnosti získali/rozvíjali alebo ako sa zmenil ich prístup? Napríklad: poradia si lepšie tí, ktorí si absolvovali socializačný modul, v situáciách, ktoré im v minulosti spôsobovali problémy?
- ✓ *Odozva, spätná väzba* - do akej miery sú spokojní používatelia počas alebo po použití online podpornej platformy? Do akej miery sú motivovaní pri používaní tejto stránky? Dokončia modul, alebo je vysoká náchylnosť k tomu, že to vzdajú? Odporúčajú platformu online podpory iným užívateľom?

Vyhodnotenie online podpornej platformy by sa malo vykonať počas aj na konci procesu vývoja, aby sa zistilo, či dosiahla svoj cieľ. K vyhodnoteniu treba zakaždým pripojiť aj cieľ a čiastkové ciele.

Na užívateľskej úrovni môžeme stupeň dosiahnutia cieľov zhodnotiť či už počas vykonávania lekcí alebo učebných jednotiek, alebo tiež na konci modulu.

Keď hovoríme o hodnotení procesu, hovoríme o určitom *formatívnom hodnotení*, ktorého cieľom je poskytnúť spätnú väzbu počas vývoja modulov a lekcí zameranú na zlepšenie konečného produktu. Hovoríme o vyhodnotení osvojenia si celej platformy a obsahu online podpory, ako aj o nadobudnutí alebo rozvoji schopností a zmene prístupu, vo vzťahu k užívateľom. Tento typ hodnotenia sa vykonáva počas celého procesu v definovaných časových intervaloch podľa učebných jednotiek alebo vývojových etáp.

Ak je *formatívne hodnotenie* vykonané správne, môže to znamenať aj návrat k predchádzajúcim fázam vývoja platformy online podpory, aby sme mohli zasahovať aj na tejto úrovni, čím sa zabezpečí očakávaná efektivita alebo opakovanie obsahu, keď hovoríme o absolvovaní lekcí modulu užívateľom.

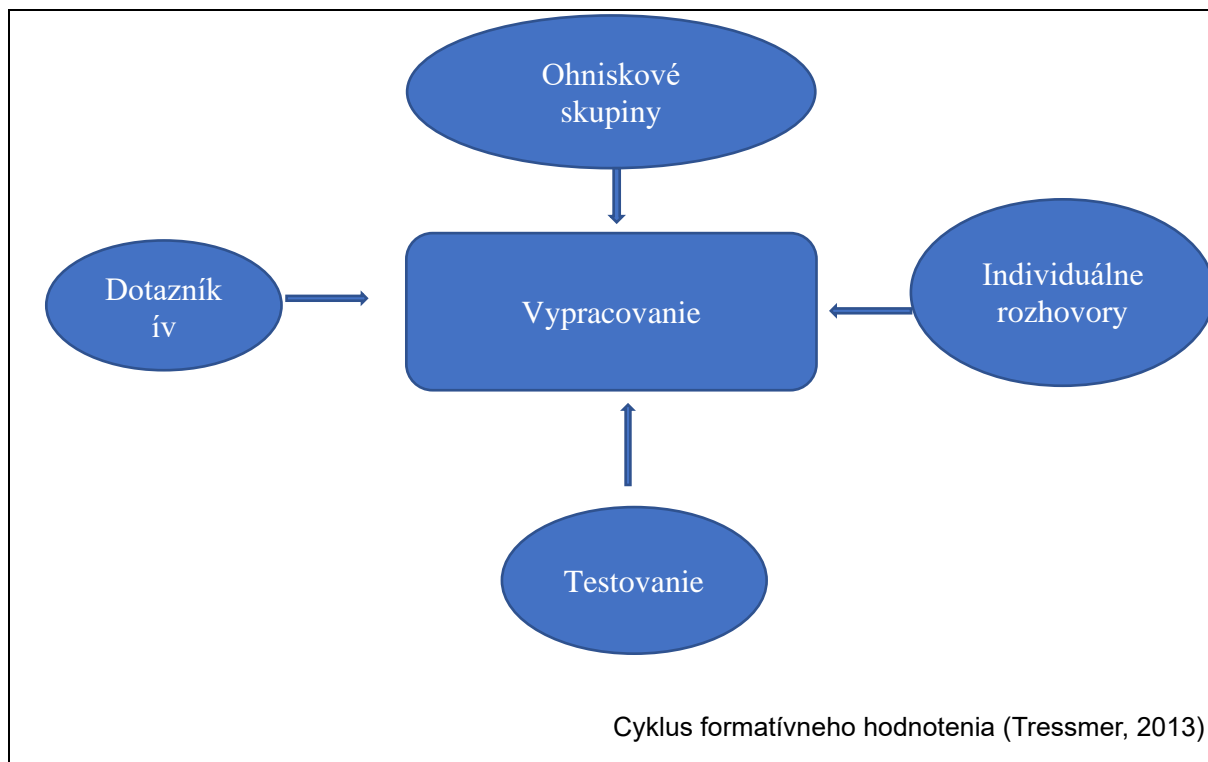
Vyššie uvedená forma hodnotenia sa vzťahuje na to, ako zahrnúť užívateľov do používania e-learning platformy, aké sú použité materiály a podľa akých pokynov sa uskutočňuje používanie platformy.³ Tento typ hodnotenia online podpornej platformy by sa mal zamerať tak na obsah online platformy, ako aj na jej použitie.

Spôsoby vykonania *formatívneho hodnotenia* môžu byť rôzne od dotazníkov s konkrétnymi otázkami, cez ohniskové skupiny až po individuálne rozhovory, pokiaľ ide o vývoj platformy online podpory, a v prípade užívateľov môže ísť o cvičenia alebo otázky, resp. hry. Kombinácia informácií získaných z týchto foriem zberu údajov zaručuje najvyššiu možnú kvalitu.

V poslednej dobe sú čoraz populárnejšie metódy zhromažďovania interaktívnych informácií, ako napríklad mentimeter.⁴ Tieto sa odporúčajú, ak si napríklad situácia vyžaduje, aby sa informácie zhromažďovali vo forme online ohniskovej skupiny. Ďalej uvádzame systém navrhnutý Tressmerom (2013) na vykonávanie formatívneho hodnotenia.

³ Morrison et al., 2019

⁴ <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.mentimeter.voting&hl=hu&gl=US>



Ak skúmame obsahové hľadiská, položené otázky alebo smerovanie rozhovoru by sa mali zamerať na nasledujúce:

- ✓ použité materiály,
- ✓ stupeň pochopenia pokynov,
- ✓ miera, do akej sú uspokojené identifikované potreby používateľa

Pri skúmaní používania online platformy sa snažíme získať informácie o:

- ✓ dostupnosť stránky
- ✓ registrácia
- ✓ základná prevádzka

Vzorové dotazníky týkajúce sa obsahu, používania online platforiem a organizácie a priebehu ohniskových skupín sú súčasťou príloh.

Špeciálnou formou vykonania *formatívneho hodnotenia* je testovanie. Tento typ hodnotenia zahŕňa vývoj modulu alebo jeho časti, známej tiež ako testovací modul, a jeho ponúknutie na použitie malej skupine užívateľov s cieľom získať dôležité informácie o obsahu, o jednoduchosti prístupu, o zrozumiteľnosti pokynov atď. , tj o tých aspektoch

uvedených v predchádzajúcom odseku, ktoré sú potrebné na to aby bola platforma čo najefektívnejšia.

Nakoniec, hlavným účelom súhrnného hodnotenia je identifikovať silné a slabé stránky platformy online podpory, čo do obsahu aj z hľadiska procesu. Súhrnné hodnotenie na konci vývoja platformy online podpory sa uskutoční spolu s formatívnym (procesným) hodnotením a prispieva k získaniu informácií potrebných pre všeobecné hodnotenie. Hodnotenie ktoré sa vykonáva na základe piatich odporúčaných kritérií - relevantnosť, efektivita, výslednosť, dopad, udržateľnosť.





REJTETT
KINCSEK
DOWN
EGYESÜLET

PRÍLOHA Č. 1

RÁMCOVÝ MODEL

(Na čo sa má sústrediť odborník,
ktorý nahráva učebný materiál na Edumodul?)



EDUMODUL-

Rozvoj detí so špeciálnymi potrebami s online podporou

PROTOKOL,

alebo príručka pre odborníkov pracujúcich s deťmi so špeciálnymi potrebami

Príloha č.1 - Rámcový model (Na čo sa má sústrediť odborník, ktorý nahráva výukový materiál na Edumodul?)

Všeobecné hľadiská

Základné požiadavky na vývoj jednoduchého a efektívneho modulu.

Pri vývoji jednotlivých modulov sa odporúča vziať do úvahy nasledujúce aspekty:

✓ Použitý *jazyk* by mal byť jednoduchý a zrozumiteľný pre rodičov. Treba sa vyhýbať odborným názvom, hoci mnohí rodičia dokonale ovládajú diagnózu svojich detí. Je to dôležité aj preto, lebo sa nestretávame osobne s rodičmi a deťmi, nemáme predstavu o tom, kto je na akej úrovni vedomostí ohľadne problému svojho dieťaťa. Každý rodič má iné vedomosti, zručnosti a skúsenosti. Aby sme sa uistili, že jazyk, ktorý používame, je vyhovujúci, odporúča sa vyskúšať ho s niekoľkými rodičmi.

✓ Moduly, ktorých lekcie na seba nadväzujú, by sa mali riadiť *zásadou postupnosti*. Úlohy by mali na seba nadväzovať, počnúc najjednoduchšou a pokračujúc čoraz náročnejšími. Tu by sa mala brať do úvahy nielen náročnosť úloh, ale aj fyzický vek a vývojový vek dieťaťa. V každom prípade napíšme, pre dieťa akého vývojového stupňa je úloha určená, bez ohľadu na jeho vek!

✓ Keďže sa tento online tréning pripravuje primárne pre takých rodičov, ktorí vôbec nemajú alebo majú len obmedzený prístup ku včasnej intervencii, je užitočné, ak sa materiály a nástroje použité pri úlohách dajú ľahko vyrobiť, hoci aj doma v spolupráci s dieťaťom. A navyše, ak sa pomôcky poškodia alebo opotrebojú, môžeme ich jednoducho vymeniť, preto odporúčame jednoduché pomôcky. V každom prípade dajte rodičovi aj ďalší nápad, ako môže meniť úlohu pomocou iných materiálov a nástrojov. V ideálnom prípade pridajte ku každej úlohe ďalšie 2–3 nápady. Spoločne vyrobené materiály sú pre dieťa oveľa atraktívnejšie, lepšie si ich váži a rodič má pocit, že ešte viac prispieva k rozvoju a pokroku svojho dieťaťa. Je to tiež dobrá príležitosť ako môže rodič s dieťaťom stráviť čas užitočne.

✓ Pre rodiča môže byť užitočné, ak má napísané, v akom prostredí a situácii má s dieťaťom vykonávať danú úlohu. Je dobré, ak nerozmýšľame len v situačných úlohách, ale aj v každodenných situáciách, v ktorých môže dieťa danú úlohu precvičovať. Podstatou tohto aspektu je dať dieťaťu čo najviac príležitostí na *precvičovanie novonaučených vecí* a aby rodič nebol pre svoje dieťa terapeutom, ale tou osobou, ktorá sa s ním cielene a kontrolovane hrá, zatiaľ čo sa učia nové veci a užívajú si spoločnú hru. Deti sa dajú vždy



lepšie motivovať a radšej vykonávajú úlohu, ak je táto hrová a vykonávajú ju spolu s rodičom.

✓ Sem patrí aj to, ako dlho a ako často majú úlohu vykonávať. Je známe, že *pozornosť, trpezlivosť a vytrvalosť* potrebné na vykonanie úlohy prechádzajú *vývojovým procesom*, ako chôdza alebo reč.

✓ Kvôli *odchýlke vo vývoji*, alebo chorobe existujú určité *špecifické aspekty*, ktoré by mal popis obsahovať. V prípade dieťaťa s mentálnym postihnutím, je základnou požiadavkou v záujme dosiahnutia úspechu a podpory rozvoja pravidelné opakovanie toho, čo si už dieťa osvojilo. Pokiaľ ide o autistov, základnou požiadavkou je dôslednosť, to znamená, že s ním precvičujeme úlohu v rovnakých podmienkach ako predtým.

Modul a lekcia, štruktúra výukovej jednotky

Opis – Opis modulu musí obsahovať to, o čom modul je, aký má vzťah k ostatným oblastiam rozvoja, komu sa odporúča, čo ním dieťa dosiahne, čo sa naučí, aké zručnosti nadobudne, ak modul absolvuje, s čím môže rodič rátať, čo uvidí. Sem patrí aj to, z koľkých lekcí sa modul skladá, akú má štruktúru, aký je typ lekcie (úvodná, opakovacia), aký je cieľ lekcie a ako súvisí s ostatnými lekciami.

Pomôcky, materiály – Aké pomôcky sú potrebné, odkiaľ sa dajú zaobstarať, alebo z čoho a ako sa dajú vyrobiť, za tým účelom, aby dieťa mohlo absolvovať rôzne lekcie pod vedením rodiča alebo len rodič. Týmito nástrojmi môžu byť videomateriály, online alebo offline úlohy, konkrétne hry, úlohy, sady úloh ilustrované fotografiami, hračky, ktoré je možné vyrobiť alebo listy s úlohami.

Podmienky na vykonanie úloh – Ak existujú úlohy, ktoré si vyžadujú špeciálne podmienky, mali by byť opísané vhodným, jednoduchým a pre rodiča zrozumiteľným spôsobom. Tým myslíme také situácie, ako je polohovanie dieťaťa, vytvorenie miesta, ktoré napomáha splneniu úlohy atď. Ak aj nie sú potrebné na vykonanie úlohy žiadne špeciálne podmienky, odporúča sa opísať, aké podmienky je potrebné zabezpečiť, aby čo najlepšie slúžili splneniu úlohy.

Ak sa na predstavenie úlohy, ktorá sa má naučiť, používajú videomateriály, mali by súvisieť s konkrétnou úlohou, nemali by byť príliš dlhé a mali by byť robené s takým dieťaťom, pre aké je modul alebo lekcia určená.

Časový rámeček a pravidelnosť – V tejto kapitole je potrebné rodiča upozorniť na tieto veci: koľkokrát denne, ako dlho, v akom čase (ak je taká požiadavka) má vykonať danú úlohu s dieťaťom, aj vrátane takých detailov, ktoré vyplývajú z problému dieťaťa (pozri všeobecné hľadiská).

Prvotné požiadavky na začatie modulu – Existujú moduly, kde je dôležité vykonať určenie vývojovej úrovne dieťaťa, bez ktorého sa neodporúča modul začínať. Dosiachnutie začiatkovej úrovne je nevyhnutné, na to aby dieťa vôbec mohlo začať modul. Toto hodnotenie by malo zhodnotiť také zručnosti, ktoré sú nevyhnutné k tomu aby dieťa mohlo začať prvú lekciu.

Kontrola a zaznamenanie napredovania a pokroku – Táto kapitola je o tom, ako bude rodič alebo dieťa vedieť, ako pokročil a koľko sa zlepšil. Za týmto účelom by mala byť na konci každej lekcii hodnotiaca časť, ktorou môže byť test pozostávajúci z jednej alebo viacerých súborov úloh, dotazník, ktorý rodič vyplní na základe svojich pozorovaní, online testovací pracovný list, ktorého vyplnenie umožňuje dieťaťu postúpiť na ďalšiu úroveň.

Záverečné zhodnotenie po vykonaní modulov – Taký súbor úloh, test alebo dotazník, ktorý musí dieťa alebo rodič vykonať alebo vyplniť na konci modulu, a ktorý slúži na zhodnotenie a potvrdenie vedomostí a zručností získaných počas lekcii. Výsledok tohto záverečného testu modulu by mal ubezpečiť rodiča o tom, že sa im podarilo dosiahnuť stanovený cieľ, alebo musia modul zopakovať, alebo ho budú opakovať v rovnakej štruktúre ale s iným obsahom.

Systém spätnej väzby a pomoci – Na konci každého modulu by mal mať rodič možnosť dať spätnú väzbu o svojich skúsenostiach s modulom, resp. na konci každej lekcii by mal mať možnosť požiadať o pomoc, ak si s niečím nevie rady.





REJTETT
KINCSEK
DOWN
EGYESÜLET

PRÍLOHA Č. 2

METODIKA FOCUS GROUPS



EDUMODUL-

Rozvoj detí so špeciálnymi potrebami s online podporou

PROTOKOL,

alebo príručka pre odborníkov pracujúcich s deťmi so špeciálnymi potrebami

Príloha č.2: Metodika ohniskových skupín

Čo je našim cieľom s ohniskovými skupinami?

Ohniskovú skupinu aplikujeme na získanie kvalitatívnych informácií o testovacom module. Je to doplnkový nástroj, ktorý poskytuje ďalšie údaje k tomu, aby sme na základe skúseností z testovacieho modulu vytvorili použiteľný konečný modul, resp. aby sme na základe neho vytvorili aj ostatné moduly, ktoré sa majú v rámci projektu vyvinúť. Po každej lekcii testovacieho modulu by mali mať užívatelia možnosť poskytnúť spätnú väzbu k lekciam, preto sú informácie získané v ohniskových skupinách len dopĺňujúce. Je veľmi dôležité si uvedomiť, že tieto skupiny sú vhodné hlavne na zber kvalitatívnych údajov.

Ako zostaviť skupiny?

Snažme sa, aby každá ohnisková skupina bola reprezentatívna, to znamená, aby zahŕňala všetky typy užívateľov.

Zapojme takých rodičov, ktorí:

- ✓ ľahko zvládli testovací modul, nemali s ním žiadne zvláštne problémy, alebo
- ✓ mali ťažkosti s výrobou pomocných materiálov, s online platformou, alebo
- ✓ mali problémy so spoluprácou s dieťaťom pri vykonávaní úloh, alebo
- ✓ mali problémy s obsahom - použiteľnosť, zrozumiteľnosť -, alebo
- ✓ nevedeli vykonať úlohu, ani nezačali

Skupinu tvorí 6 ľudí.

Podmienky prostredia

Hľadajme takú miestnosť, ktorá by umožnila pohodlné sedenie pre 8 ľudí, tak aby práca účastníkov počas rozhovoru nebola rušená vonkajšími faktormi. Rodičia, ktorí sa zúčastňujú rozhovorov, by mali prísť bez detí, aby sa mohli rozhovoru aktívne zúčastňovať. Je dôležité vytvoriť takú atmosféru, ktorá zabezpečí otvorenú komunikáciu, vzájomnú pozornosť. Rodičov pozývajte do ohniskových skupín osobne, aby cítili dôležitosť ich prítomnosti a pridanej hodnoty. V miestnosti usporiadajte stoličky tak, aby účastníci podľa možnosti sedeli v kruhu a aby každý mal dostatok priestoru, resp. aby sa videli navzájom, ako aj moderátora rozhovoru.



Moderátor alebo vedúci ohniskových skupín

Úlohou moderátora je vytvoriť rámec pre konverzáciu, pomáhať smerovaniu skupiny podľa aspektov zahrnutých v osnove rozhovoru, v záujme dosiahnutia jeho cieľa. Ak je to potrebné, zapojí sa do rozhovoru, pýta sa na veci, ak nie sú pochopené, objasňuje a sumarizuje.

Ak sú rodičia zdržanliví, tak ich zatiahne do rozhovoru, povzbudzuje účastníkov, aby sa zapájali. Nechá aby rozhovor prirodzene plynul. Moderátor diskkrétne usmerňuje a dohliada na skupinu. Ak sa rodičia počas rozhovoru odchýlia od témy, úlohou moderátora je, aby usmernil rozhovor späť na pôvodný cieľ. Je dôležité aby sa zachovalo nadšenie a záujem účastníkov o danú tému. Pri každej zmene témy sumarizuje odpovede na aktuálnu otázku a pomáha premostiť v rozhovore na tému otvorenú ďalšou otázkou. Je dobré ak môžu skupinu viesť dvaja, pričom jeden berie na seba úlohu moderátora a druhý pozoruje a robí si poznámky.

Schéma rozhovoru

Úlohou osnovy rozhovoru je, aby určila jeho smerovanie. Osnova rozhovoru nie je totožná s ústnou verziou dotazníka, je menej štruktúrovaná, obsahuje iba otázky a neodkazuje na možné odpovede. Nie je potrebné, aby každý účastník zodpovedal každú jednu otázku rozhovoru, tie dávajú rozhovoru iba rámec, sú vodítkom pre moderátora.

Koncept rozhovoru začína krátkym úvodom, ktorý objasní účel stretnutia ako aj rámec v ktorom sa koná. V úvodnej časti objasníme tiež, že v ohniskovej skupine neexistujú dobré a zlé odpovede, iba individuálne názory a nikto by sa nemal cítiť stresovaný, ak jeho názory nesúhlasia s názormi ostatných. Každý mal s testovacím modulom iné skúsenosti, takže aj ich názory môžu byť rozdielne.

Ďalším krokom je predstavenie účastníkov. To je dôležité, lebo pomáha nadviazať kontakt medzi členmi skupiny a umožňuje identifikáciu hovoriaceho, najmä ak sa navzájom nepoznajú. Nech sa vzájomne predstavia aj v tom prípade, ak sa už predtým stretli.

Potom, čo sa rodičia navzájom zoznámili, v hrubých rysoch predstavíme projekt, potom prejdeme na testovací modul a následne na dôvody, prečo boli vybraní na účasť v skupine. Potom prejdeme jednotlivé otázky, ale nezabudnime, že kostra rozhovoru je len osnovou plánovaného priebehu sedenia. Môžeme sa odchýliť od osnovy, ale nedovoľme, aby sa rozhovor príliš voľne rozbehol, lebo pre nás je dôležité, aby sme získali čo najviac informácií. Ohniskovú skupinu uzavrieme súhrnnou časťou! Je dôležité, aby sme obetovali 5-10 minút na to, aby sme požiadali každého účastníka o záverečné pripomienky alebo



návrhy. Na začiatku tejto časti povedzme, že potrebujeme ich pomoc pri napísaní krátkeho zhrnutia skupinovej práce a aby spomenuli iba najdôležitejšie body.

Otázky

Je dobré ak začneme konkrétnou otázkou, v ktorej sa opýtame, prečo sa prihlásili na testovanie modulu.

„Prosím, predstavte sa a povedzte pár slov o tom, prečo ste sa prihlásili na testovací modul!“

Nasledujúce otázky sa už zameriavajú na danú tému.

1. *Aké ťažkosti ste mali so slovným popisom úloh a s pokynmi?*
2. *Ako hodnotíte užitočnosť videí?*
3. *Ako sa vám darilo pri výrobe pomôcok a pomocných materiálov?*
4. *Do akej miery sa podarilo zapojiť dieťa do procesu?*
5. *Ako hodnotíte nápady navrhované na precvičovanie?*

Bolo by tiež dobré spomenúť počas rozhovoru aj to, nakoľko bol program dostupný pre rodičov (myslím na technické ťažkosti), a ak by chceli, nech sú aj nápady na online precvičovanie!

Moderátor v krátkosti zhrnie, čo bolo povedané, a potom sa účastníkov opýta, či majú k tomu, čo bolo povedané, niečo na doplnenie.

Úplne na záver sa moderátor opýta:

„Vynechal niečo dôležité z toho, čo povedal?“

Vždy nechajme dostatok času aj na záverečné otázky!

Vedenie rozhovoru

Prvá časť je o vytváraní atmosféry, ktorá má byť dôverná, tolerantná a v ktorej každý môže slobodne vyjadriť svoj názor. Tento niekoľkominútový úvod do veľkej miery určí úspešnosť rozhovoru. Počas celej doby by sme sa mali usilovať o používanie neutrálnych giest a odpovedí, aby sme tým neovplyvňovali na odpovede účastníkov. Cieľom je získať čo najviac informácií. Otázky sa nemusia nevyhnutne čítať nahlas, nadhodená téma by sa však mala sústreďovať na zodpovedanie otázky.

Môžeme zmeniť poradie otázok, narábame s nimi pružne v závislosti od situácie, ale snažme sa dostať odpoveď na každú otázku. Musíme dbať na dodržanie času, aby stretnutie nebolo príliš dlhé, lebo rodičia stratia trpezlivosť a záujem. Každé otázky

venujte cca. 10 minút. Úvodná a záverečná časť by mali mať dĺžku 10 - 10 minút, tak by konverzácia mala trvať hodinu a pol.

Analýza a výklad údajov

Pretože kladieme otvorené otázky, účastníci sami určujú, akou formou budú odpovedať, a je tu tiež príležitosť zmeniť názor po vypočutí ostatných. Členovia skupiny sa môžu navzájom ovplyvňovať, môžu sa meniť ich názory a počas rozhovoru sa môžu objaviť nové aspekty. Účastníci sa navzájom učia a tieto nové veci formujú ich prístup, názory. Aby moderátor dodržal rámec, odporúča sa riadiť sa osnovou rozhovoru, ktorá obsahuje pološtruktúrované otázky, ako aj plánované úvodné a záverečné úlohy. Ihneď po rozhovore by mali moderátor a asistent urobiť krátke hodnotenie, ktoré by sa malo tiež zaznamenať. Hodnotenie by malo zahŕňať aj prístup účastníkov, zapojenie členov skupiny a motiváciu zúčastňovať sa rozhovorov a práce v skupine. Analýzu poskytnú odpovede na zaznamenané otázky a hodnotenie moderátor a asistenta.

Vypracovanie správy

Aspekty, na základe ktorých by sa mala správa zostavovať: správa by sa mala zameriavať na odpovede na otázky, mala by však obsahovať tie hľadiská, ktoré vyvstali počas rozhovoru, ale s otázkami úzko nesúvisia. Buďte struční, vecní, sledujte stanovený cieľ, to znamená získať kvalitné informácie o používaní testovacieho modulu, ktorých zapracovanie je potrebné na vytvorenie ľahko použiteľného prostriedku online podpory.

Odporúčané nástroje:

- ✓ Zoznam účastníkov
- ✓ Štruktúra rozhovoru
- ✓ Vzor správy

Online dotazník k vyhodnoteniu testovacieho modulu

Milý rodič!

Odpovedzte prosím na nasledujúce otázky týkajúce sa vašich skúseností s používaním testovacieho modulu na rozpoznávanie slov!

Ktorú úlohu ste ukončili?

- 1 2 3 4 5 6 7 8



1. Aké ťažkosti ste mali s textovými popisom a pokynmi?

2. Ako hodnotíte užitočnosť videí?

3. Ako sa vám darilo pri príprave pomôcok a pomocných materiálov?

4. Do akej miery sa vám podarilo zapojiť dieťa do tohto procesu?

5. Ako hodnotíte nápady navrhované na precvičovanie?

6. Potrebujete mať nápady na online precvičovanie?

áno nie neviem

7. Mali ste technické problémy? Ak áno, rozveďte prosím, z čoho pozostávali!

Ak máte ďalšie postrehy, prosím, podel'te sa o ne tu!

Ďakujeme za váš čas a za príspevok k tomu, aby platforma edumodul bola čo najpríjemnejšia a najsožnejšia pre rodičov a pedagógov.



Použitá literatura

<http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=588>
<https://www.jisc.ac.uk/guides/transforming-assessment-and-feedback/assessment-design>
<https://blendingforengagement.wordpress.com/2017/08/28/designing-your-blended-learning-course/>
<https://educationaltechnology.net/the-addie-model-instructional-design/>
http://www.nwlink.com/~donclark/hrd/isd/types_of_evaluations.html
<https://blog.continu.co/instructional-design-evaluation/>
<https://core.ac.uk/download/pdf/80495718.pdf>
http://www.click4it.org/index.php/E-Learning_Repository
<https://resourced.prometheanworld.com/types-of-summative-formative-assessment/>
https://edtechbooks.org/id/instructional_design_evaluation
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/B9780080448947011970>
https://www.mfinante.gov.ro/static/10/Mfp/evaluare/Ghid_pt_elab_ToR1.pdf
https://www.unodc.org/documents/evaluation/Guidelines/Evaluation_criteria_definitions_and_sample_questions.pdf
<https://resourced.prometheanworld.com/types-of-summative-formative-assessment/>
<https://learningsolutionsmag.com/articles/2535/each-phase-of-addie-encompasses-core-tasks-for-ids>
<https://www.dsrf.org/programs-&-resources/our-resources/>
<https://blendingforengagement.wordpress.com/2017/10/01/developing-a-blended-learning-course/>
<https://www.youtube.com/watch?v=d2aqG9PzXB0>
<https://www.youtube.com/watch?v=VzYDNWhQWYA>
http://www.skagit.com/~donclark/hrd/isd/list_activity.html
<http://www.skagit.com/~donclark/hrd/sat4.html>
<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpubh.2018.00113/full>
<https://www.youtube.com/watch?v=unKKz2Fe5hc>
<https://www.education.vic.gov.au/parents/learning/Pages/literacy-birth-year-2.aspx>
<https://blendingforengagement.wordpress.com/2017/06/11/blended-learning-design-the-daddie-model/>
<https://blendingforengagement.wordpress.com/2016/09/25/shifting-the-paradigm-making-digital-learning-the-norm/>
<https://www.ispringsolutions.com/blog/training-need-assessment-analysis>
<https://www.ispringsolutions.com/blog/how-to-create-online-course>
<https://medium.com/@neemz/design-thinking-testing-the-solution-in-the-implementation-phase-56b4d9b1d5bc>



Projekt Erasmus+ 2018-1-HU01-KA201-047777. Projekt bol podporovaný Európskou komisiou. Obsah publikácie neodráža nutne názory Európskej komisie.

Toto učivo je produktom duševného vlastníctva [Rejtett Kincsek Down Egyesület](http://www.rejtettkincsek.hu), [Diecéznej charity Satu Mare](http://www.dieceznejcharity.com) a [Centra Liberta](http://www.centrumliberta.com). Materiály sú určené na vzdelávacie účely, preto ich možno na tento účel voľne použiť, ich obsah však nie je možné meniť ani ďalej rozvíjať bez písomného súhlasu partnerov. Opätovné publikovanie materiálov v nezmenenom rozsahu je možné len s jasným uvedením autorov pôvodného učebného materiálu a zdroja kde je dostupný.

Kontakt: www.rejtettkincsek.hu/www.edumodul.sk, info@rejtettkincsek.hu

